

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

852

Vragen van het lid **Van Meenen** (D66) aan de Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media over *de uitzending van Nieuwsuur van maandag 5 oktober 2020* (ingezonden 10 november 2020).

Antwoord van Minister **Slob** (Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media) (ontvangen 19 november 2020)ʹ.

Vraag 1

Bent u bekend met de uitzending van Nieuwsuur van maandag 5 oktober 2020, aflevering 272?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 3

Bent u ervan op de hoogte dat het schoolbestuur van Adelante heeft afgesproken met het samenwerkingsverband dat gebruik wordt gemaakt van een terugbetalingsconstruct, waarbij categorie hoog (voorheen² wordt vermeld bij de afgave van een toelaatbaarheidsverklaring, waardoor Maasgouw extra zorggelden ontvangt voor leerlingen met een ernstige meervoudige beperking (EMB) en begeleiding? Zo ja, bent u ook op de hoogte dat het verschil tussen categorie hoog (3) en laag (1) vervolgens wordt terugbetaald richting het samenwerkingsverband, waarbij opengevallen budget moet worden aangevuld via zorgmiddelen?

Hoe beoordeelt u dat ouders vervolgens wordt gevraagd om dit «gat» te dichten om het onderwijs te kunnen bekostigen en dat dus leerlingen eerst in een hoge bekostigingscategorie worden geplaatst, en nadat het EMB-geld binnen is, zij worden teruggeplaatst in een lage categorie, waardoor geld terecht komt bij het samenwerkingsverband?

Antwoord 2 en 3

Graag verwijs ik u voor een uitgebreid antwoord op uw vragen naar mijn reactie op uw commissiebrief over de vermeende TLV-fraude op Tylytschool De Maasgouw in Zuid-Limburg en uitzending Reporter Radio. Zoals ik al eerder heb aangegeven ben ik op de hoogte van de situatie op de Maasgouw.

¹ https://www.npostart.nl/nieuwsuur/05-10-2020/VPWON_1310934

² https://www.npostart.nl/nieuwsuur/05-10-2020/VPWON_1310934

Mijn ambtenaren zijn nauw betrokken bij de casus. Ook weet ik dat het verschil tussen categorie hoog en laag door de school wordt terugbetaald aan het samenwerkingsverband. Hierbij moet ik voor de volledigheid opmerken dat de school aanvullende bekostiging ontvangt vanuit het samenwerkingsverband waardoor het bedrag iets hoger uitkomt dan een tlv laag. Echter kan niet worden gezegd dat het opengevallen ondersteuningsbudget wordt aangevuld met zorgmiddelen. De school moet eerst inzichtelijk maken wat de zorg- en ondersteuningsbehoefte is van elke leerling. Pas wanneer dit is gebeurd wordt duidelijk of de school voldoende middelen ontvangt van het samenwerkingsverband om passende onderwijsondersteuning te bieden. Wanneer dit niet het geval is zal het samenwerkingsverband in deze middelen moeten voorzien. De middelen vanuit passend onderwijs zijn bedoeld voor onderwijsondersteuning. Van de zorg kan niet gevraagd worden om in de onderwijsondersteuning te voorzien. Voor de zorg aan de leerling geldt dat in principe hiervoor zorggeld, uit de zorgwetten en/of uit de emb-regeling, gebruikt moet worden. Hoe hoog die inzet is wordt bepaald door de benodigde zorg, niet zijnde onderwijsondersteuning, van de leerlingen. Wat niet mag is het meenemen van zorggeld in de keuze voor de bekostigingscategorie van de leerling.

Vraag 4

Wat vindt u van deze constructie en is hier toestemming voor gegeven door u?

Antwoord 4

Hiervoor hoeft geen toestemming gevraagd te worden. Voor scholen geldt dat zij de ontvangen bekostiging ook op een andere school of samenwerkingsverband mogen inzetten voor het doel waarvoor de middelen zijn verstrekt. Hiermee is het wettelijk mogelijk om middelen van de school over te dragen naar het samenwerkingsverband. Deze ruimte in de regelgeving maakt het mogelijk om meer bekostiging op maat te realiseren.

Vraag 5

In hoeveel gevallen is gebruik gemaakt van deze constructie en om hoeveel geld gaat het hier?

Antwoord 5

Ik weet alleen dat deze constructie wordt toegepast bij de Maasgouw. Omdat de ondersteunings- en zorgbehoefte van leerlingen op deze school nog niet in kaart is gebracht weet ik niet om hoeveel geld het gaat.

Vraag 6

Herkent u het signaal dat vanaf 2014 leerlingen vaak thuis zitten na hun achttiende jaar, ondanks dat zij nog steeds recht hebben op speciaal onderwijs?

Antwoord 6

Nee dat signaal herken ik niet, uit de cijfers blijkt dit ook niet. Het aantal jongeren dat op hun 18^e het onderwijs verlaat en alleen een uitkering heeft is redelijk stabiel. Dat betekent overigens niet dat zij dan thuis zitten. Het kan ook zijn dat zij in een vorm van dagbesteding zitten. Bij het besluit over een voortgezet verblijf van een leerling ouder dan 18 jaar in het vso is het ontwikkelingsperspectief leidend. Ik heb een brief aan de samenwerkingsverbanden gestuurd waarin wordt benadrukt dat in de Wet op de expertisecentra is geregeld dat leerlingen in het vso mogen blijven tot het einde van het schooljaar waarin zij 20 worden. Dat is echter geen absolute leeftijdsgrens. Een leerling mag het vso eerder verlaten of met een ontheffing van de inspectie langer blijven. Per leerling moet er een zorgvuldige afweging worden gemaakt wat het beste bij zijn of haar ontwikkeling past: een voortgezet verblijf in het onderwijs of de overstap naar een vervolgbestemming, zoals dagbesteding. Die afweging dient te zijn gebaseerd op het ontwikkelingsperspectief van de leerling dat in overeenstemming met de ouders is vastgesteld.

Vraag 7

Hoe beoordeelt u de uitspraak in Nieuwsuur dat maar een derde van de scholen in het voorgezet speciaal onderwijs op hun site zet dat hun school ook bedoeld is voor leerlingen boven de 18 jaar?

Antwoord 7

Scholen zijn niet verplicht op hun website te vermelden dat hun school ook bedoeld is voor leerlingen ouder dan 18. De meeste reguliere vo-scholen zullen dat ook niet doen en daar is ook, met uitzondering van het praktijkonderwijs, geen sprake van een eindleeftijd.

Vraag 8

Deelt u de mening dat kinderen ook na hun achttiende levensjaar nog door kunnen ontwikkelen en dat het een negatieve ontwikkeling is dat het aantal leerlingen die ouder zijn dan 18 jaar in het voorgezet speciaal onderwijs afneemt?³ Zo ja, welke actie gaat u ondernemen om deze trend tegen te gaan?

Antwoord 8

Ja die mening deel ik. Zie verder het antwoord op vraag 6.

Vraag 9

Bent u van mening dat samenwerkingsverbanden niet zouden moeten oordelen over tot welke leeftijd leerlingen worden toegelaten tot het voorgezet speciaal onderwijs?

Antwoord 9

Sommige samenwerkingsverbanden hebben de regel dat toelaatbaarheidsverklaringen aflopen op een vaste leeftijd, op 16 of 18 jaar. Dat is niet erg als dat niet betekent dat alle leerlingen op die leeftijd moeten uitstromen. Wel kan het als moment gebruikt worden om te kijken wat het beste vervolg voor de individuele leerling binnen het onderwijs of daarbuiten is. Zie verder het antwoord op vraag 6.

Vraag 10

Deelt u de mening dat de behoefte van een kind centraal dient te staan en niet het financiële belang van schoolbesturen?

Antwoord 10

Ja, dit heb ik ook meerdere malen met u gedeeld.

Vraag 11

Kunt u deze vragen beantwoorden voor het notaoverleg inzake passend onderwijs van 16 november 2020?

Antwoord 11

Ja.

³ https://www.downsyndroom.nl/download/artikelen_uit_down+up/Special_DU_124_Overgang_van_speciaal_onderwijs_naar_werk.pdf